

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΤΑΜ ΔΠΘ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΟΥ ΛΑΓΚΑΔΑ.

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης πληροφορήθηκε την απόφαση για την κατεδάφιση του κτιρίου του Γυμνασίου και Λυκείου Δήμου Λαγκαδά, προς την οποία εκφράζει την ομόφωνη και κατηγορηματική του αντίθεση, καθώς πρόκειται για ένα έργο σπουδαίας αρχιτεκτονικής αξίας, και ταυτόχρονα για ένα από τα ελάχιστα εναπομείναντα, και ιδιαιτέρως αξιόλογα, δείγματα εφαρμογής του μοντερνισμού της μεταπολεμικής περιόδου στον Ελλαδικό χώρο.

Άριστα σχεδιασμένο δημόσιο κτίριο και σημαντικότερο τεκμήριο της τοπικής κοινωνικής και πνευματικής ζωής, καθώς και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στο επίπεδο του συνόλου της χώρας, το εν λόγω κτίριο σχεδιάστηκε κατά την περίοδο 1966-1969 από τους αρχιτέκτονες Βασίλη Γιαννάκη και Δημήτρη Φατούρο, το ευρύτερο κοινό έργο των οποίων υπήρξε καθοριστικό για την εξέλιξη της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα. Ιδιαίτερα δε ο Δημήτρης Φατούρος αποτέλεσε και μια εμβληματική προσωπικότητα του ακαδημαϊκού χώρου, καθώς διετέλεσε επί μακρά περίοδο Καθηγητής και Πρύτανης του ΑΠΘ, ενώ η αντίστοιχη συνολική συνεισφορά του στην αρχιτεκτονική σκέψη και δημιουργία τυγχάνει ευρύτατης αναγνώρισης.

Το συγκεκριμένο σχολικό συγκρότημα αποτελεί ένα σπάνιας σχεδιαστικής συνέπειας και αρτιότητας δείγμα της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα, που παρουσιάζει:

1. σαφή οργάνωση των λειτουργιών,
2. αρτιότατη συνολική μορφοπλαστική σύνθεση,
3. διάπλωση χώρων σπάνιας ποιότητας, και ιδιαίτερα μέσω της κυψελωτής άρθρωσης των επιμέρους χωρικών μονάδων των τάξεων, το χαρακτηριστικό οκταγωνικό σχήμα των οποίων προσφέρει ένα μοναδικό περιβάλλον διδασκαλίας που ενθαρρύνει, ήδη από εκείνη την περίοδο, μια μαθητοκεντρική, και όχι αναγκαστικά καθ' έδρας, εκπαιδευτική διαδικασία.

Επιπλέον, η ισορροπημένη συνύπαρξη υπαίθριων, ημιυπαίθριων και κλειστών χώρων καθώς και η συνάρθρωσή τους με αύλειους χώρους μεγαλύτερης και μικρότερης κλίμακας συγκροτεί ένα διαχρονικά υψηλής ποιότητας παράδειγμα αρχιτεκτονικής στην κατηγορία των κτιρίων της δημόσιας εκπαίδευσης της μεταπολεμικής περιόδου, εξαιρετικά σπάνιο στην χώρα μας.

Τα δεδομένα αυτά, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το Γυμνάσιο και Λύκειο Λαγκαδά είναι και το πρώτο σχολικό κτίριο με οκταγωνικές τάξεις που κατασκευάστηκε στην Ελλάδα, συνιστούν σαφή τεκμήρια ποιότητας και κριτήρια προστασίας και διατήρησής του.

Παράλληλα, την ίδια στιγμή που σε παγκόσμιο επίπεδο:

1. η διατήρηση και αξιοποίηση του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος θεωρείται προτεραιότητα,
2. η περιβαλλοντική κρίση επιβάλλει πλέον την επανάχρηση του ήδη κτισμένου χώρου, έναντι της κατεδάφισής του προκειμένου απλώς να υπάρξει μια εκ νέου οικοδόμηση ενός ιδίου μεγέθους δομημένου περιβάλλοντος,

3. η αρχιτεκτονική κληρονομιά προστατεύεται και αναδεικνύεται, συμβάλλοντας στην προώθηση των τοπικών ταυτοτήτων,

η προτεινόμενη κατεδάφιση του εν λόγω κτιρίου του Γυμνασίου και Λυκείου Λαγκαδά, σε περίπτωση που επιτραπεί, θα συνιστούσε μια μη αναστρέψιμη απώλεια για την σύγχρονη αρχιτεκτονική και πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής. Επιπρόσθετα, η δημόσια ιδιοκτησία του και η ανεπίτρεπτη, ήδη πολυετής, εγκατάλειψη και υποβάθμισή του καθιστούν ακόμη πιο ισχυρή την ανάγκη προστασίας του, όχι μόνο για λόγους διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και για λόγους δημόσιου ήθους και συμφέροντος.

Το σχετικό επιχείρημα της φθοράς του κτιρίου αγνοεί τις σύγχρονες τεχνικές δυνατότητες προστασίας και αποκατάστασης που, όπως προαναφέρθηκε, εφαρμόζονται διεθνώς, και οι οποίες βρίσκουν ήδη ευρύτατη εφαρμογή και στη χώρα μας. Αγνοεί επίσης και τις σύγχρονες αρχές βιωσιμότητας, πολιτιστικής διαχείρισης και αστικής αναζωογόνησης, καθώς το υφιστάμενο κτίριο, λόγω θέσεως και μορφής, δύναται να λειτουργήσει ως καταλύτης για την αναζωογόνηση και την ουσιαστική αναβάθμιση της εκπαιδευτικής λειτουργίας στην περιοχή. Κατά συνέπεια, είναι αδιανόητο αυτές οι τεχνικές δυνατότητες και σχεδιαστικές αρχές να μην αξιοποιούνται για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στη χώρα μας.

Επιπλέον, το συγκεκριμένο κτίριο μπορεί δυναμικά να φιλοξενήσει ταυτόχρονα τόσο εκπαιδευτικές όσο και πολιτιστικές χρήσεις στους χώρους των πολλαπλών χρήσεων που διαθέτει, προσφέροντας με αυτό τον τρόπο ζωντανούς δημόσιους χώρους στην τοπική κοινωνία, σύγχρονους στη λειτουργία τους και ταυτόχρονα άρρηκτα συνδεδεμένους με την ιστορική μνήμη και την ταυτότητα του τόπου.

Για τους λόγους αυτούς, η Συνέλευση του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, το κατά νόμον αντιπροσωπευτικό επιστημονικό και διοικητικό όργανο του Τμήματος, με ομόφωνη απόφασή της κατά την συνεδρίαση της [06/07/2026](#), διατυπώνει την ομόφωνη αντίθεσή της στην κατεδάφιση του κτιρίου του Γυμνασίου και Λυκείου Λαγκαδά, υποβάλλει προς κάθε αρμόδιο το αίτημα θεσμικής προστασίας του και δηλώνει τη διαθεσιμότητα του Τμήματος να συνεργαστεί με κάθε αρμόδιο για τη διατήρηση, αποκατάσταση και επανάχρηση του εξαιρετικού αυτού αρχιτεκτονικού έργου.

Ξάνθη, 06/07/2026